

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General-Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Stalingrad din 18 septembrie 1944, în privința lui

Creț Mihail Ivanovici, a.n. 1913, originar din s. Nicorești, raionul Soroca, RSSM, fără antecedente penale.

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în instanța de recurs din 26.11.2014 pînă la 16.12.2014.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Stalingrad din 18 septembrie 1944, Creț Mihail a fost condamnat în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani și confiscarea averii personale.

2. Inculpatul Creț M. a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul ocupat de către trupele germano-române, în noiembrie 1941, a fost înrolat la serviciu în armata română ca ostaș de rînd în divizia de infanterie, în componența căreia a luat parte la luptele împotriva armatei roșii în regiunea orașului Odessa. În decembrie 1941 inculpatul a fost transferat în unitatea militară nemțească în calitate de bucătar. În ianuarie 1943 a fost luat în plen de armata roșie și internat în lagăr pentru prizonierii militari.

În cadrul ședinței de judecată inculpatul Creț M. și-a recunoscut vinovăția în cele incriminate și a declarat că locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele germano-române în satul Nicorești, în noiembrie 1941, a fost mobilizat în armata română ca ostaș de rînd. În componența diviziei de infanterie a participat la luptele împotriva armatei roșii. Din decembrie 1941 în calitate de bucătar, în componența subdiviziunii menționate a plecat pe front în regiunea Rostov, unde, ajungînd în orașul Stalingrad, în februarie 1943 a fost luat ca prizonier de către armata roșie.

3. La 19 noiembrie 2014, Procurorul General-Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, care, invocînd temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Stalingrad din 18 septembrie 1944, în privința lui Creț Mihail încetarea procesului penal și reabilitarea lui, motivînd că, probele acumulate nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR,

deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Creț M. prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede acest articol.

Sentința de condamnare a fost pronunțată de instanța de judecată doar în baza declarațiilor depuse de inculpat, fără a fi cercetate și alte probe.

În egală măsură, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie

Astfel, condamnarea lui Creț M. pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, întrucît a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecînd argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acesta urmează a fi admis cu casarea hotărîrii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225 - XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

În conformitate cu prevederile art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnați în temeiul art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR.

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că, prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Stalingrad din 18 septembrie 1944, Creț Mihail a fost condamnat în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani și confiscarea averii personale, în baza declarațiilor proprii, fără prezența altor probe obiective și fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Creț Mihail în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu casarea acestora și, în temeiul prevederilor art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la

răspundere penală, și reabilitarea acestuia.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin.(1) pct.2) lit. b), art. 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General-Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Stalingrad din 18 septembrie 1944, în cauza penală în privința lui **Creț Mihail Ivanovici**, în partea condamnării în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu